

Pro Höytiäinen ry

Toimintakertomus vuodelta 2018

YLEISTÄ

Pro Höytiäinen ry:n perustamiskokous oli 4.9.2014 Kontiolahdella ja 07.10.2014 yhdistys rekisteröitiin. Sääntöjen mukaan yhdistyksen tarkoituksena on parantaa Höytiäisen vesistöalueen vesi- ja ranta-alueiden kelpoisuutta asumiseen, virkistykseen ja muuhun käyttöön sekä edistää ja kehittää alueiden käyttöä tavalla, joka ottaa huomioon alueen ekologiset tarpeet ja säästää ympäristöä.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys tutkii ja selvittää vesistöalueen tilaa, sekä siihen vaikuttavia tekijöitä; neuvoo ja opastaa valuma-alueen asukkaita, vesistönkäyttäjiä ja elinkeinonharjoittajia vähentämään järveen kohdistuvaa kuormitusta. Yhdistys toteuttaa hankkeita, joilla järven tilaa ja virkistyskäyttömahdollisuuksia parannetaan.

HALLINTO

Yhdistyksen perustamiskokouksessa 4.9.2014 valittiin yhdistyksen hallitus toimikaudeksi 4.9.2014 - 31.12.2016, seuraavat hallitukset toimivat kaksi vuotta kerrallaan.

Hallituksessa vuonna 2018 toimivat:

Puheenjohtajana, myös sihteeri - rahastonhoitajana muun hallituksen avustaessa

- Kirsi Karhio, Polvijärvi

Jäseninä:

- Ilkka Karppinen, Kontiolahti
- Heikki Kukkonen, Polvijärvi/Helsinki (vpj).
- Ari Lappalainen, Kontiolahti
- Keijo Naumanen, Polvijärvi
- Matti Pihlatie, Kontiolahti
- Matti Räsänen, Kontiolahti
- Heikki Vesajoki, Joensuu

Toiminnantarkastajiksi syyskokous 2018 valitsi jatkamaan Heimo Koskelan ja Kauko Väistön, molemmat Kontiolahdelta.

YHDISTYKSEN KOKOUKSET JA JÄSENISTÖ

Kokoukset

Yhdistyksen sääntömääräinen **kevätkokous** pidettiin 29.4.2018 Tervakankaan entisellä koululla Martonvaarassa. Tämä, vuoden 2017 toimintakertomuskokous haluttiin järjestää juuri Martonvaarassa, koska se oli kylänä aktiivisesti mukana vuoden isossa ponnistuksessa, Höytiäisen Poikkiuinti puhtaiden vesien puolesta -tapahtumaviikossa. Poikkiuinnin startti oli Martonvaaran laivarannasta ja kyläyhdistys hoiti rannan siistimisen, tarvittavan rekvisiitan, kahvitukset ja kyläläiset myös saattoivat kirkkoveneellä uimarin matkaan.

Kokouksen alussa kokouspaikan isäntä ja Tervakankaan entisen koulun omistaja, Mikko Laitinen kertoi rakennuksesta ja talon taustoista ja vastaili osallistujien kysymyksiin.

Vuosikokous avattiin palaamalla vielä kerran kesän 2017 tunnelmiin katsomalla ilmavideoitu kooste Höytiäisen poikkiuinnista, jonka jälkeen kokous jatkui puheenjohtajan antamalla tilannekatsauksella (ks. tarkemmin kevätkokousmuistio) ja keskustelulla aiheesta. Vuosikokous kiitti puheenjohtajaa perusteellisesta selvityksestä koskien yhdistyksen taloudellista tilannetta ja siihen vaikuttavaa tilikauden ylittävää hanketoimintaa.

Toiminnantarkastaja Heimo Koskelan antama toiminnantarkastuskertomus luettiin kokoukselle, toimintakertomus ja talousarvio vahvistettiin ja hallitukselle myönnettiin vastuuvapaus.

Syyskokous oli 27.11.2018 Huhmarilla. Kokouksen alussa M/S Tuulan uusi laivuri, Petri Luotio NaviKotkasta esittäytyi ja kertoi tulevan kesän suunnitelmistaan Höytiäisellä. Käytiin keskustelua ja suunniteltiin mahdollisuuksia yhteistoimintaan. Keskustelujen jälkeen oli puheenjohtajan lyhyt tilannekatsaus kuluneesta vuodesta:

- *Vuosi 2018 oli takaisinmaksun vuosi eli vuoden 2017 poikkiuinti- ja viestintähankkeet on raportoitu, tuet saatu ja edelleen väliaikaisrahoitus maksettu Polvijärven kunnalle, myös Olvi Säätiölle raportoitiin rahankäyttö koskien oman rantarakenteiden malliston suunnittelua.*
- *Toteutuksessa on ollut ”Alueellisen yhteistyön rakentamista ja vesistökuunnostuksen pilottikohteiden valmistelu” – hanke*
- *uusina hakemuksina jätettiin*
  - *sekä YM:öön että ELY:lle vesistökuunnostuksen pilottien suunnittelua ja toteutusta koskeva hakemus.*
  - *Arvokkaiden kulttuuri- ja luontokohteiden inventointia ja digitaalista esitystä mobiililla alustalle koskeva hakemus jätettiin sekä Museoviraston että KKE:n hakuihin.*
  - *Rantojen ja rakenteiden kartoitusta ja inventointia koskeva esiselvitys -hanke jätettiin LEADERiin - ja myös vedettiin pois, koska toteutus myönnetyn 50%:n tuella oli hankala.*
- *Tunnusteluja on käyty sekä WWF:n ja K-ryhmän ”Kuteminen kuuluu kaikille” – projektiin että soiden ennallistamiseen liittyen.*
- *Seinäkalenteri 2019 on juostu kasaan marraskuun aikana, joulukuun alussa saadaan ulos painosta ja edelleen markkinoitavaksi ja jakeluun.*

Tilannekatsauksen jälkeen jatkettiin asialistan mukaisella kokouksella, jossa mm. vahvistettiin toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2019 (liite) sekä valittiin hallituksen jäsenet erovuoroisten (Ilkka Karppinen, Ari Lappalainen, Heikki Kukkonen, Keijo Naumanen ja Matti Räsänen) tilalle. Erovuoroisista valittiin seuraavalle kaksivuotiskaudelle 1.1.2019-31.12.2020 jatkamaan kiinnostuksensa ilmaiseet Ilkka Karppinen, Heikki Kukkonen ja Ari Lappalainen. Heikki Vesajoen ja Matti Pihlatien kausi jatkuu automaattisesti. Puheenjohtaja Kirsi Karhio sai luvan jatkaa kaksivuotiskautensa toisen puolikkaan.

Toimintasuunnitelman 2019 painopisteeksi valittiin veden laatu ja siihen kiinteästi liittyvät havainnointi ja sidosryhmätyö. Veden laadun ja järven tilan parantaminen edellyttää kunnostustoimia, jotka puolestaan edellyttävät yhteistyötä järven eri toimijoiden kesken, panostamista rahoitushakuihin ja niissä onnistumista. Myös 160 vuotta järvenlaskusta vuonna 2019 otetaan huomioon toiminnassa.

Hallituksen kokouksia toimikauden aikana oli viisi (5) sääntömääräisten vuosikokousten lisäksi.

Yhdistyksen jäsenet

Toimikauden 2018 lopussa yhdistyksessä oli 136 jäsentä, joista 11 yhteisöjäseniä (2017:137/12). Uusia jäseniä liittyi vuoden aikana 5 ja yhdistyksestä erosi 6 jäsentä.

TALOUS

Yhdistyksen talous perustuu jäsenmaksuihin, mahdollisiin kuntien toiminta-avustuksiin, haettuihin ja myönnettyihin apurahoihin ja hankerahoitukseen, varainkeruutuotteiden myyntiin sekä sponsoritukeen. Jäsenmaksuilla saadaan katettua hallinnollisia tehtäviä ja yhdistyksen perustoimintaan kuuluvia menoja (kirjanpito, tilinhoitokulut, vakuutukset, postitus, vuosikokouskulut ym.), toimintasuunnitelman mukaiseen sisällölliseen ja tavoitteelliseen toimintaan tarvitaan kohdistettua ja eri kanavista anottavaa rahoitusta. Esim. puhelin- ja muut toimistokulut sekä kokouksiin liittyvät kulut (matkat, tilat, tarjoilut) katetaan hankevaroista, jos sellaisia on, muuten joko yhdistyksen varoista, useimmiten kuitenkin yhdistyksen aktiivisten jäsenten omilla kustannuksilla.

Hallitus on toiminut talkoilla eikä siis ole nostanut kokouspalkkioita, ei myöskään kokoustamisesta koituvia matkakuluja. Kokouskahvit on jonkun kerran kustannettu yhdistyksen varoista, mikäli kokous on järjestetty julkisissa tiloissa, useimmiten nekin ovat menneet hallituksen jäsenten omasta kukkarosta.

Yhdistyksen tilitiedot ja varallisuus esitellään yhdistyksen tilinpäätöksessä vuodelta 2018 (liite).

TOIMINTA

Koulutukset, seminaarit, messut

Vesistöihin – ja järviyhdistyksen strategiaan – liittyy paljon erilaisia asiakokonaisuuksia. Niitä hallinnoivat ja edistävät lukuisat organisaatiot ja ohjelmat, toimenpidekokonaisuudet ja rahoituskanavat. Kaikilla on omat toteutusaikataulunsa, kumppaneita etsitään ja asiantuntijuutta tarjotaan. On tärkeää olla tietoinen meneillään olevasta, esillä mahdollisena kumppanina ja tutustua toimijoihin.

Puheenjohtaja ja/tai hallituksen jäsenet osallistuivat seuraaviin valtakunnallisiin ja maakunnallisiin vesistöjä ja vesienhoidon rahoitusta sekä Höytiäisen teemojen ja toimijayhteistyötä koskeviin tilaisuuksiin sekä palavereihin, joista osa sisältyi käynnissä olevaan hankkeeseen, osa oli yhdistyksen toimintaan liittyvää ja/tai sen varoilla toteutettua:

- 20.1. 18 Vapaa-ajan kalastajien päivät, Ari Lappalaisen alustus Kilpakalastus ennen ja nyt / Huhmari
- 25.1. 18 Matkailu.NYT / Kolin seurojentalo
- 29.1. 18 Ilmastonmuutos afterwork / Hanken, Hki
- 30.1.18 Vesistökunnostusverkoston talviseminaari / SYKE, Hki
- 7.2. 18 MATO koudussa – keinoja maatalouden ympäristövaikutusten hallintaan – MATO-tutkimusohjelman 2. vuosiseminaari / Säätytalo, Hki
- 19.3.18 Pilkkipäivä Varparannan koululaisille – kalastuksenohjaaja Tuomas Manelius (SVK)
- 4-11.18 Käytännön ”kurssi” kosteikon rakentamisesta / Keljonen
- 7.6.18 Biosfäärialuekumppanuuden solmiminen ja tiedotustilaisuus, kosteikkovierailu ja rantarakenteisiin tutustuminen / Ruvasniemi
- 13.6.18 Havainnointiverkoston preppaus: Näkösyvyyshavainnointikoulutus / Huhmari
- 11.-14.6.18 Vesistökunnostusverkoston vuosiseminaari / Oulu
- 11.8.18 Höytiäisen roskaretket yhdessä Kontiolahden Luonnonystävien kanssa
- 30.8. 18 Paikalliset kestävän kehityksen toimet Pohjois-Karjalan biosfäärialueella
P-K Biosfääri ohjausryhmän kesäkokous / Ortodoksinen kulttuurikeskus, Joensuu
- 7.-8.9.18 Taimenpurojen kunnostus teoriassa ja käytännössä / Lieksa
- 18.9.18 Kolin biosfäärialueen luontomatkailusuunnitelman I työpaja & kansallispuiston brändityöpaja /Luontokeskus Ukko
- 21.9.18 Pielisen altaan XXII symposium, jossa Heikki Kukkosella alustus järviympäristön merkityksestä, Vuonisolahti
- 24.9.18 Linnunsuo -ekskursio
- 25.9.18 ProAgrian perinnebiotooppikartoitus / Ruvasniemi
- 13.10.18 Vesistökunnostusekskursio / Tohmajärvi
- 20.11.18 Pro Höytiäinen ry – tavoitteellista toimintaa kotijärven hyväksi / Kontiolahden eläkkeensaajat
- 23.11.18 Höytiäisen tulevaisuus – yhteinen asia, seminaaripäivä / Huhmari

Tilaisuuksien anti oli tasokkaiden ja monipuolisten asiasisältöjen ja ajankohtaisen informaation lisäksi erityisesti verkostoitumisessa.

Maakunnan ulkopuoliset tilaisuudet - matkat, majoitukset ja osallistumisen sekä maakunnassa majoitusta tai osallistumismaksuja edellyttävät tilaisuudet korvattiin hankkeista tai yhdistyksen toimesta, myös jäsenten omista varoista. Muu osallistuminen maakunnassa on tapahtunut puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten omalla kustannuksella tai ne ovat osa hankkeiden toteutusta ja hankkeiden budjetista korvattavaa.

Sidosryhmätyö

Tärkeää sidosryhmätyötä on tehty paitsi em. tilaisuuksien yhteydessä, myös yhteydenpidolla erityisesti ELY:yn, SYKE:n tutkijoihin ja muihin järviyhdistyksiin, Pohjois-Karjalan Biosfäärialueeseen, jonka kanssa allekirjoitettiin kumppanuussopimus, Saimaan Lohikalojen ystävät ry:hyn, Höytiäisen osakaskuntiin ja alueen yrityksiin sekä maanomistajiin.

Kokouksia, maastokatselmuksia ja yhteistyön edistämistä sidosryhmien kanssa on ollut lukuisia moninaisista teemoista, mm. Lakeland-brändin kehittämisestä (Visit Karelia), pesimärauhasta ts. lintuluotojen merkinnästä (ELY, PKLTY), järvi- ja kalastusmatkailusta (Luke), rantarakenteista (AMK), jokien kunnostuksista taimenille (osakaskunnat, jokitalkkari, Saimaan Lohikalojen ystävät ry), muoviroskasta ja roskaretkistä ts. saarien siivoamisesta (Kontiolahden Luonnonystävät), rantojen kehittämisestä (Polvijärven kunta, Vetävä Polvijärvi -hanke), kohteiden saattamisesta digitaaliselle alustalle (Ubinet), Höytiäisen kuvakalenterista 2019 (aktiivit, fb:n Höytiäinen -ryhmä, PunaMusta), Höytiäisen mahdollisuuksista vesiliikennöintiin (NaviKotka), taimenpurokunnostuksista (WWF).

Hankehaut, anomukset, tarjoukset, raportointi:

Toimintaa mahdollistetaan hankerahoituksella ja se edellyttää jatkuvaa hakuprosessia. Vuoden 2018 aikana hakemuksia tehtiin mm. seuraavista teemoista ja seuraaviin kanaviin:

* Vuosi 2018 oli ”Alueellisen yhteistyöverkoston rakentaminen ja pilottikohteen valmistelu. Höytiäisen ja sen valuma-alueen kunnostukset ja kehittäminen.” – hankkeen toteuttamista. Hankkeelle saatiin myönteinen päätös PoKELY:n vuoden 2018 vesienhoidon määrärahoista (50%) loppuvuodesta 2017. Puuttuva 50% alkoi rakentua vuoden 2017 puolella, kun Joensuun seudun maaseutupalvelut päätti nopeasti osallistumisestaan. Alkuvuodesta 2018 maakuntaliiton tulevaisuusrahasto teki myönteisen päätöksen osallistumisesta, Kontiolahti ja Polvijärvi suhtautuivat kielteisesti, mutta pienet summat löytyivät Kontiolahden ympäristötoimesta ja Polvijärven kunnanjohtajan päätöksellä sekä MTK Pohjois-Karjalasta.

Huomio: Rahoittajien sitouttaminen hankkeisiin on työlästä ja aikaa vievää, saamaan aikaan rahoitushakujen aikataulut ovat tiukat eivätkä välttämättä toisiinsa synkronoidut. Joka taholle tarvitaan yhteydenottojen ja hankeanomusten lisäksi perusteluja pyydetyistä näkökulmista kirjallisina, kunnat tiedustelevat ennen päätöksentekoa toistensa osallistumista, kukaan ei lupaa mitään varmaa ennen kuin ruletti on pyörähtänyt useamman kerran. Eri toimijoiden ja rahoittajien kanssa tarvitaan yhteinen näkemys ja tahtotila Höytiäisen kehittämisestä, etenkin kunnat tarvitaan sitoutuneina kumppaneina mukaan, että säästytään resursseja syövältä ja epävarmalta hakuprosessilta yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

9.2.2018 Ympäristöministeriön vesien- ja merenhoidon sekä ravinteiden kierrätysohjelman ideahakuun osallistuttiin ”Monimuotoisuusmallikohde driverina suuren järven vesistökuunnostuksiin” - hankehakemuksella osallistuttiin. Maaliskuun 7. saatiin tieto kielteisestä päätöksestä. (liitteet)

28.6.18 jätettiin Joensuun seudun Leaderiin ”Höytiäisen rannat ja rakenteet -esiselvitys”, jota täydennettiin pyydetyllä selvityksellä kuntayhteistyöstä. Loppuvuodesta hanke vedettiin pois, koska myönnetty 50% tuki ei ollut järkevä ratkaisu haetun 100% sijaan. (liite)

30. 11.2018 jätettiin hakemukset sekä Museovirastoon että Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiöön koskien arvokkaiden kulttuuri- ja luontokohteiden kartoitusta, inventointia ja siirtämistä digitaaliseen muotoon mobiilille alustalle. (liitteet)

*PoKELY:lle syksyllä 2017 jätetty hankehakemus koskien vuoden 2018 vesienhoidon määrärahoja muokattiin ja uusinnettiin vuoden 2019 määrärahoihin 30. 11. 2018 haussa aiheena ”Vesistökuunnostuksen pilotit Höytiäisellä”. (liite)

Raportointi:

Vuosi 2018 oli nk. takaisinmaksun aikaa, vuoden 2017 hankkeiden loppuraportit valmisteltiin rahoittajille maksatuspäätökseen tarvittavine asiakirjoineen:

- Höytiäisen poikkiuinti puhtaiden vesien puolesta hankkeen maksatushakemus jätettiin huhtikuussa, lisäselvityspyyntöjen aiheuttamien tarkennuksineen raportti valmis ja hyväksytty heinäkuussa, maksatuspäätös elokuussa.
- Höytiäinen verkkoon! Monikanavainen tiedustus- ja viestintämateriaalin toteutus - hankkeen loppuraportti valmistui helmikuulla, maksuhakemus huhtikuun lopulla ja maksupäätös heinäkuussa
- Hankkeiden väliaikaisrahoitus maksettiin Polvijärven kunnalle

Helmi-maaliskuussa 2018 valmisteltiin vuoden 2017 Toimintakertomus ja tilinpäätös.

Varainhankinta

*29.3.18 jätettiin toiminta-avustushakemukset kuntiin (Polvijärvi ja Kontiolahti), jotka myönsivät pienet avustukset.

*Lintuluotojen merkintä, nk. Pesimärauha
Työn laskutus 50%. (liite: ks. väliraportti)

*Kalenteri 2019

Höytiäisen kuvakalenteri 2019 oli nopealla aikataululla toteutettu kokeilu. Kuvat saatiin lahjoituksina, toteutus talkoilla, mainostilojen myynnillä saatiin eliminoitua painotyöstä aiheutuva taloudellinen riski, jakelu tapahtui talkoilla ja myyntitulot toteuttivat yhdistyksen varainhankintaa.

Hanketyö

*Vuonna 2018 toteutettiin ”Alueellisen yhteistyön rakentaminen ja pilottikohteiden valmistelu. Höytiäisen valuma-alueen kunnostukset ja kehittäminen.” -hanketta. Hankkeen aikana sen tavoitteiden mukaisesti:

- lisättiin tietoa järviyhdistyksestä ja sen toiminnasta maanomistajien, osakaskuntien ja lukuisten sidosryhmien keskuudessa – ja vesistökuunnostusten, mm. pilottikohteiden mahdollisuuksia on tunnusteltu neuvotteluissa maanomistajien kanssa.
- rakennettiin luottamuksellisia suhteita eri toimijoihin. Tämä työ on jatkuvaa ja sitä uusinnetaan yhteys ja toimenpide kerrallaan. Työ myös edellyttää oppimista, osallistumista ja verkostoitumista.
- suunniteltiin järven kokoista toimintaa ja rakennettiin toimijoiden ja sidosryhmien välille yhteistyötä mm. erilaisten kumppanuuksien, löyhempien aloitteiden ja toimintalupien muodossa sekä yhteisin neuvonpidoin ja tilaisuuksin (bf-kumppanuus, PKLTY, SVK, ok:t, maanomistajat, Kontiolahden Luonnonystävät etc.)
- edistettiin järveen liittyvien kunnostustoimenpiteiden konkretisoitumista (hankehaku YM, hankehaku ELY, mahdollisuudet taimenpurokunnostuksiin WWF-yhteistyönä)
(Liite: hankesuunnitelma)

* Syksyllä 2018 käynnistettiin PoKELYn kanssa 3.8.2015 alkanut yhteistyö Pesimärauha- hankkeen toteuttamiseksi. Höytiäisen lintuluotojen - niin virallisten kuin suositeltavien suojelualueiden - merkintä saatiin yhtä kohdetta vaille valmiiksi. Projekti edellytti useita suunnittelupalavereja, maanomistajasopimuksia, katselmuksia maastossa ja lopulta kohteiden merkinnän ts. kylttien pystytyksen kohteisiin. Kohdekuvaukset ovat liitteessä.

Talkoot

Yhdistystoiminta on vapaaehtoistoimintaa, joskaan toiminnan organisointi ja/tai tavoitteiden toteuttaminen ei realisoidu useinkaan pelkästään vapaaehtoisvoimin. Silloin tavoitteiden toteuttaminen on mahdollista hanketoiminnan kautta. Rahoitussuunnitelman osaksi hyväksytään useimmissa rahoituskanavissa talkoot. Se on pienille ja varattomille yhdistyksille tärkeä mahdollisuus, saada joukkovoimalla tuloksia aikaan ja edistää yhteisiä asioita. Talkoot ovat myös yhteisöllisyyttä ja/tai merkityksellisyyttä lisäävää, yhdistystoimintaan osallistavaa toimintaa ja jo sinällään syy olla mukana.

Hankkeiden myötä talkoot ovat kokeneet renessanssin, kun työpanokselle voidaan määrittää rahallinen arvo ja sillä saadaan lunastettua muuta rahanarvoista toimintaa tai investointeja tavoitteiden edistämiseksi. Samalla talkoiden luonne on monipuolistunut koskemaan suorittavien töiden lisäksi yhä enemmän kokous- ja seminaariosallistumista matkoineen, asiantuntijapanosta ja suunnittelua.

Pro Höytiäisessä tehtiin vuoden 2018 aikana talkoita lukemattomia tunteja sekä talkoiden perinteisemmässä mielessä että osana hanketta. Talkoot mahdollistavat yhdistyksen yltämisen asetettuihin tavoitteisiin, samalla ne ovat osa toiminnan itseisarvoista ydintä – osallistumisen kautta todentuu ajatus siitä, että järvi on yhteinen.

Havainnointikoulutus järjestettiin yhdistyksen jäsenten pyynnöstä uudelleen, nyt alkukesästä Huhmarissa ELY:n uuden vesistöasiantuntijan, Minna Kukkosen opastuksella. Lähes kolmen tunnin koulutukseen osallistui kymmenkunta henkilöä, joista kaksi uutta sitoutui havainnointiverkoston toimintaan. Kaikkinsa verkostossa toimii nyt kymmenkunta havainnoijaa.

Höytiäisen roskaretki toteutettiin loppukesällä yhdessä Kontiolahden Luonnonystävien kanssa. Heikki Vesajoki, Ari Lappalainen, Ulla Siippainen, Pirkko Väistö, Lea Kervinen ja Anna-Maija Salmi siivosivat Pitkäluodon. Roskaa kertyi huomattava määrä. Havainnot roskaretkeltä: Suurin osa kerätystä jätteestä oli kalastus-, veneily- ja retkijätettä: kanistereita, styroxia, pulloja, pusseja ja jonkin verran metallia. Erityisesti mureneva styrox on ongelmallista. Sen vähentämiseksi voitaisiin kiinnittää kalastusalueen ja järjestöjen huomio asiaan. Styroxia pitäisi välttää, pyydysten merkintään ja narujen kiinnitykseen tulisi kiinnittää paremmin huomiota. Kalastusta voisi myös välttää kelirikko-aikaan, jolloin jäät irrottavat materiaaleja. Tempaus sai paljon huomiota osakseen ja roskaretkiä päätettiin jatkaa. Tavoitteena olisi innostaa myös kyläyhdistykset siivoamaan samanaikaisesti rannoilla ja organisoida mahdollisuuksien mukaan useamman saaren siivous. (liitteenä lehtijutut).

Nk. **Pesimärauhaa** eli lintuluotojen merkintää suunnittelemassa ja toteuttamassa yhdessä ELY:n Mika Pirisen kanssa olivat Antti Suontama Kontiolahden kunnasta sekä Matti Pihlatie, Risto Juvaste ja Kirsi Karhio. Em. yhdessä Heimo Koskelan, Pekka Karvoson ja Ilkka Karppisen kanssa mieltivät toteutusta. Iso kiitos kuuluu etenkin työn toteuttajille, yhdistyksen aktiiveille Risto Juvaste (PKLTY) ja Ilkka Karppinen, jotka hoitivat kuljetukset mailla ja vesillä, poraukset ja kylttien pystytykset kohdeluodoilla. Myös Matti Pihlatie ehti mukaan käytännön toimiin syksyn viimeiselle kohteelle.

Kalenteri 2019 syntyi Eija Hakalan ideasta ja hänen suurella työpanoksellaan. Kirsi Karhio ja Matti Pihlatie avustivat, Höytiäinen fb-ryhmä lahjoitti kuviaan käyttöön. Mainostilan myynnistä, kalenterien markkinoinnista ja jakelusta vastasivat Eija ja Kirsi. Kalenteri osoittautui pidetyksi, sitä jaettiin yhteensä lähes 400 kpl. Sen merkitys jopa varainkeruutuotetta suurempana oli tunnettuuden lisääminen ja Höytiäistä symppaavien havahtuminen järviyhdistyksen toimintaan ja tavoitteisiin. Jos kalenterille tulee jatkoa, on hyvä olla ajoissa ja hyvällä markkinointisuunnitelmalla liikkeellä.

Alueellisen yhteistyön rakentaminen ja pilottikohteiden valmistelu

Puheenjohtaja sai ko. hankkeessa palkkaa (3,5 kk) alueellisen yhteistyön organisoinnista sekä vesistökuunnostusten valmistelutyöstä (ks. ed.). Jos teemaan käytetyt työtunnit lasketaan, oli talkoohenki vahvasti mukana. Tämän teeman – alueellisen yhteistyön rakentaminen ja vesistökuunnostusten valmistelu - äärellä talkoissa kunnostautuivat myös Heikki Vesajoki (mm. koskikatselmukset, osakaskuntapalaverit, puheenvuoro Höytiäisen kuormituksen lyhyt historia Huhmarin Höytiäisen tulevaisuus – yhteinen asia -seminaarissa, vesistökuunnostusverkosto Oulussa, Linnunsuon ekskursio, suoalueiden ennallistamisen tutkiminen, AMK -palaveri); Ari Lappalainen oli niinikään edistämässä kalastukseen ja kunnostukseen sekä alueelliseen yhteistyöhön liittyviä teemoja mm. puheenvuorollaan Vapaa-ajankalastajien (SVK) seminaarissa, osallistumalla taimenpurokuunnostuskoulutukseen Lieksassa ja vesistökuunnostusekskursioon Tohmajärvellä yhdessä puheenjohtajan kanssa; Ilkka Karppinen tekee jatkuvasti työtä kalastuksen ja alueellisen yhteistyön edistämiseksi, positiivista some-vaikuttamista unohtamatta; Matti Pihlatien panos Höytiäiseen ja alueelliseen yhteistyöhön on niinikään moninaista, myös ideoinnin ja suunnittelutyön parissa; Heikki Kukkonen vei alueellista yhteistyötä Pielisen rannoille puheenvuorollaan Pielisen Symposiumissa, myös laajemmat verkostot ovat ahkerassa käytössä. Matti Räsänen on kontakti etenkin osakaskuntatyöhön, myös kylätoimintaan. Keijo Naumanen on yhdistyksen Future Club-aktiivi ja yhteys erityisesti pohjoispään kyliin. Risto Juvaste on toiminut aktiivisena yhteyshenkilönä PKLTY:n suuntaan, Anna-Maija Salmi Kontiolahden Luonnonystäviin. Havainnointiverkosto kasvoi parilla hengellä ja havainnointituloksia Höytiäiseltä jättää nyt kymmenkunta henkilöä.

Kaikki Höytiäisen eteen toimivat eivät varmasti tulleet tässä mainituiksi – siispä erikseen ja joka tapauksessa vielä KIITOS kaikille panoksensa antaneille!

TIEDOTTAMINEN

Ulkoisen tiedottaminen

Yhdistys osallistuu mahdollisuuksien mukaan erilaisiin tilaisuuksiin, joissa on mahdollista kertoa yhdistyksestä ja sen toiminnasta laajemmalle yleisölle. Vuonna 2018 tuotiin järviyhdistyksen toimintaa esiin kutsuttuina muutamissa muiden järjestämässä tilaisuuksissa, mm. puheenjohtaja kävi esittelemässä Kontiolahden eläkkeensaajille yhdistyksen tavoitteita ja toimintaa.

Yhdistyksen kotisivut www.prohoytiainen.fi

facebook-sivusto <https://www.facebook.com/prohoytiainen/>
on saanut tasaiseen tahtiin lisää seuraajia, vuoden lopussa seuraajia oli 547.

Mediayhteistyö on ollut positiivista, näkyvyyttä on saatu ainakin seuraavasti vuonna 2018:

Karjalainen

(liitteinä)

9.6.2018 Höytiäinen isompiin kehyksiin

9.9.2018 Lintuluodot merkittiin Höytiäisellä. Luonnonsuojelu: Maihinnousua ja veneilyä luotojen lähellä pitäisi välttää kesäisin lintujen pesimäaikana

Verkkolehti / Karjalainen

8.6.2018 Pro Höytiäinen ja biosfäärialue allekirjoittivat kumppanuussopimuksen
19.7.2018 Useita leväsiintymiä eri puolilla Pohjois-Karjalaa - Sinilevä voi estää uimisen monella rannalla
25.7.2018 Sinilevää Joensuun Jääkarhujen uimapaikalla – useita leväsiintymiä myös muualla Pohjois-Karjalassa
12.8.2018 Höytiäisen Pitkäluoto siivottiin roskista viikonloppuna
5.9.2018 Höytiäisen luodoille pystytettiin kylttejä lintujen pesimärauhan turvaamiseksi
5.12.2018 Höytiäisestä tehtiin kuvakalenteri - järvenlaskusta kulunut 160 vuotta

Outokummun Seutu (liitteinä)

14.6.2018 Pääkirjoitus: Puhdas vesi on kaikki kaikessa
14.6.2018 Yhtenäisyyttä vene- ja uimarannoille.
○ Rantarakenteiden mallisto luo Höytiäis-henkeä.
○ Biosfäärialue
2.8.2018 Roskaretki Höytiäiselle ensi viikolla
4.10.2018 Höytiäisellä merkitään lintuluotoja
5.12.2018 Höytiäisen tila vaatii lisää toimenpiteitä.
○ Järven ympäristön ravinnekuormitus ja eroosio on saatava kuriin.

Verkkolehti / Outokummun Seutu

8.2.2018 Pääkirjoitus: Maakunta unohti maaperän vahvuudet
6.6.2018 Järviseuura opastaa tarkkailemaan veden laatua
7.6.2018 Pro Höytiäinen ja biosfäärialue yhteistyöhön
28.6.2018 Pääkirjoitus: Ympäristöä nousee nyt hienosti esille
5.12.2018 Pro Höytiäinen esittelee järven uudella tavalla, juhluvuonna paljon muutakin

Pielisjokiseutu

05.04.2018 Höytiäiselle oma rantarakenteiden mallisto
29.11.2018 Höytiäisen tila vaatii toimenpiteitä
○ Ravinnekuormitus ja eroosio on saatava kuriin

Verkkolehti / Pielisjokiseutu

30.7.2018 Höytiäisen Pitkäluotoon mennään kirkkoveneellä siivoustalkoisiin
5.9.2018 Höytiäisellä merkitään arvokkaimmat lintuluodot ja suojelualueet

Vaarojen Sanomat (liitteinä)

22.3.2018 Höytiäiselle oma rantarakenteiden mallisto
xx.xx.2018 Polvijärveltä välirahoitusta Pro Höytiäiselle

21.6.2018	Höytiäinen isompiin kehyksiin
9.8.2018	Höytiäisen roskaretki lauantaina
13.09.2018	Varoituskyltit Höytiäisen arvokkaimmille lintuluodoille ja suojelualueille
29.11. 2018	Höytiäisen kunnostus edellyttää yhteistyötä
13.12.2018	Höytiäisen kuvakalenteri juhlistaa 160 vuotta järvenlaskusta
28.12.2018	Vieraskynä: Höytiäinen tarvitsee nyt vähän apua

Sisäinen tiedottaminen

Sisäinen tiedottaminen hallituksen jäsenten kesken – kokouskutsut ja tilannekatsaukset – on hoidettu pääosin sähköpostitse. Lähes kuukausittainen hallituksen kokoontuminen on mahdollistanut myös suullisen tiedon vaihdon. Kokousmuistiot laaditaan informatiivisiksi, jotta keskustelut ja päätökset välittyvät myös kokouksiin estyneille sekä muistin tueksi.

Toiminnasta ja ajankohtaisuuksista tiedottaminen jäsenistölle tapahtuu jäsenkirjeen kautta. Jo 93 % jäsenistöstä on sähköpostin tavoitettavissa, 7% saa jäsentiedotteen perinteisenä paperipostina. Vuoden 2018 aikana tuotettiin seitsemän (7) jäsenkirjettä.

Tiedonvaihto on toiminut myös toiseen suuntaan: yhdistyksen jäsenet ovat olleet yhteydessä mm. kalaston tilan, levähavaintojen, umpeenkasvun ja yleensä rehevöitymisen kysymyksissä sekä tuoneet ideoita esiin toiminnan kehittämiseksi ja myös toteuttaneet ne yhdessä hallituksen kanssa (roskaretket, kalenteri 2019).

LOPUKSI

Vuosi oli yhteistyön rakentamista eri viranomaisiin ja asiantuntijoihin, vesistötoimijoihin alueella ja laajemmin, Höytiäisen osakaskuntiin, maanomistajiin ja alueen muihin toimijoihin.

Toimintakautenaan 1.1.2018–31.12.2018 Pro Höytiäinen ry

* keskittyi yhteistyön edistämiseen: biosfäärikumppanuussopimus, osakaskunnat, järviyhdistykset ja vesistötoimijat ts. kontaktit ammattilaisiin ja yhdistysaktiiveihin,

* tutustui kunnostustoimiin: Lieksan Saarioja, Tohmajärvi, Keljosen kosteikko, Linnunsuo sekä

* toteutti hankkeita ja tempauksia, kuten

- Alueellisen yhteistyön rakentaminen ja pilottikohteen valmistelu -hanke
- Varparannan ala-asteen pilkkipäivä
- Havainnointipäivä, kurssitus kansalaishavainnointiin
- Roskaretki Pitkäluotoon
- Pesimärauha – lintuluotojen merkintä
- Kalenteri 2019

Toimintavuosi oli menneen vuoden, 2017, hankkeiden raportointia, uusien hankkeiden rakentamista ja toteutusta. Vuoden aikana jätettiin 5 kpl hankehakemuksia (esiselvitys Leader, YM, ELY, KKES, Museovirasto) sekä toiminta-avustukset kunnille. Jos hankkeet saavat vihreää valoa, alkaa omarahoitusosuuksien hakeminen.

Rahoitus on jatkuvana haasteena asioiden edistämisessä. Erityisesti kuntien ja yritysten rooli toimintaa boostaavina kumppaneina olisi merkittävä. Sekä positiivisen signaalin että taloudellisten resurssien merkitys toiminnan mahdollistajina on tärkeä. Kiinnostus yleisemmin vesistöjä ja erityisesti

omaa lähivettä kohtaan on nähtävissä sekä laajempina trendinä että järviyhdistystä kohtaan mm. fb-seuraajien ja vaikka kalenterimyynnin kautta.

Jäsenistön ja hallituksen välinen yhteydenpito on tärkeää, aktiivisuutta saa mielellään osoittaa paitsi ehdotuksin, myös ilmaisemalla osaamisensa, kontaktinsa ja/tai mahdollisuutensa osallistua. Höytiäisen merkitys alueella nousee toiminnasta ja sen vaikuttavuudesta.

Kiitos kaikille järviyhdistyksen jäsenille ja vuoteen 2018 aktiivisesti osallistuneille!

Pro Höytiäinen ry:n hallitus